

י"ל ערב שבת פרשת בשלח
יום הגדול והקדוש - יו"ד שבת
ה'תשע"ה
הי' תהא שנת המשיח עלינו!

תקות מנחם

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ה"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי
הרמב"ם ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ
מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיל"ו, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם
להראות ולהוכיח הנראה לענ"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי לימוד הרמב"ם ע"פ ה'מורה שיעור' לפרשה והתאריך שבהם נלמדו,
הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.
ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

סיום ספר אהבה - ג'

מחזור ל"ד (גימטריא "גא"ל ישראל") || שנה ל"א - ר"ת "לכתחילה אריבער"
בעז"ה יום ג' פרשת בא כ"ט טבת - ער"ח שבת ה'תשע"ה || הי' תהי שנת המשיח עלינו

סיום סדר תפילות כל השנה וכל ספר שני - ספר אהבה
והתחלת ספר השלישי - ספר זמנים והלכות שבת

ה' בנו, ויציאת מצרים, באה מאהבת ה', ועתה מסיימים את כל ספר אהבה ונוסח
התפילות, שמבטא את החיבור של עם ישראל וה', כמו "נפתולי אלקים נפתלתי".

וגם המכות שכתובות ובאו לפני יציאת מצרים, היו הכנה ליציאת מצרים, וביטוי
של אהבת ה' לעם ישראל, והפלייתו את בני ישראל ולשמרם שלא ינוקו כמו שכתוב
במכת ערוב² "והפליתי ביום ההוא את ארץ גשן" וכן³: "ושמתי פדות בין עמי ובין
עמך", וכן במכת בכורות שנאמר⁴ "אשר פסח על בתי בני ישראל בנגפו את מצרים ואת
בתניו הצילי", ואחד הפירושים ברש"י (ופירוש ראשון ברש"י בפסוקים הקודמים):
"**פסח** - חמלי". חמלתו ואהבתו לעם ישראל. ומתאים מאד שבפרשת בא מסיימים את
ספר אהבה. כי מכת בכורות היתה האחרונה והעיקרית והקשה ששברה את פרעה
ומצרים והביאה אותם לשלח את בני".

חודש שבת - מלכות

ג. במחזור זה סיימו את ספר אהבה ברמב"ם, בערב ר"ח שבת, שהוא חודש
הנשיאות וההכתרה של דורנו, שבחודש זה קיבל הרבי שליט"א מלך המשיח את
הנשיאות של ליובאוויטש וכל עם ישראל, בעשירי לחודש - "העשירי יהי קודש", ע"ש
הפסוק⁵ "ויכל אשר יעבור תחת השבת העשירי יהי קודש". וכמו שמבאר אד"ש מה"י
בלקו"ש בקשר להסתלקות וההילולא של כ"ק הרבי הקודם הר"י צ', והוא זמן מתאים
ללמוד ולסיים את ספר אהבה, כי זוהי המשמעות של המילה ליובאוויטש - אהבה;
ליובאוויטש היא עירה ברוסי שמייסדה הי' אוהב הבריות, ולכן קראו העיירה ע"ש
האהבה - ליובאוויטש (וכמו ביידיש וגרמנית "ליבע" שרשה הוא במילה "לב". ועד"ז
גם באנגלית Love - מלשון לב, כי האהבה היא הרי לב, ובתניא הפרק שמדבר על
אהבת ישראל הוא פרק לב), וכפי שכותב כ"ק הרבי הקודם בזכרונותיו את כל המ"ל על
העיירה ליובאוויטש (וכפי שכתבנו ע"כ בפרטיות בגליון מס' 380 - גימטריא
ליובאוויטש).

תפילה - אהבה וחיבור עם ה'

א. ספר אהבה מבטא את האהבה של עם ישראל לה' ע"י המצוות שמבטאות ענין
זה, וקשור עם אהבת ה' לישראל - שכולא חז' ז. א. שמדובר פה על המצוות שעושים
ישראל מצד אהבת ה' שמבטאים גם את אהבת ה' לישראל. וכמו מצוות קריאת שמע,
שמיד אחרי הפסוק הראשון המורה ומצווה על אמונת ה' אחד נאמר "ואהבת את ה'
אלקיך", וכן בפרשה השני - "והי' אם שמע" נאמר מיד בפסוק ראשון "לאהבה את ה'
אלקים", וכן בתפילה ובתפילין ישנם אמירות ופסוקים הקשורים באהבת ה' וכו',
ומבטאים החיבור עמו - תפילה ותפילין - ע"פ חסידות מל' התופל כל חרס, שפירושו
מתבר.

וכאן בסיום ספר אהבה שמסיים בסדר ונוסח התפילות של כל השנה, שהתפילות
מבטאות ומראות את הקשר והאהבה של ישראל לה' ושל ה' לישראל, שהתפילות
פעולות שה' ישפיע אהבתו, עזרתו וחסדו וברכותיו לעם ישראל, וכן הברכות מורות על
זה: שאמנם מברכים את ה', אבל על פי ביאור החסידות בתיבת "ברוך" הכוונה
להמשכה מלמעלה למטה וההשפעה עלינו כמו שכתוב בפסוק "ויברך הגמלים"
שהורידם על ברכיהם למטה, וכן בל' המשנה "המברך את הגפן", שהכוונה היא
להוריד הענף מהעץ ולשתלו בתוך הארץ [ומעניין ששתיים מורות על השפעה - גם
גמלים מלשון גמילות והשפעת טוב חסד, וגם הגפן היא השפעת הפירות לארץ, וגם
הברכות הן מלבד שמברכות את ה', מורות גם על השפעת ה' וברכותיו עלינו].

ז. א. שכל ההלכות שבספר אהבה מבטאות את החיבור והשפעת האהבה בין
הקב"ה לישראל, וכן ענין התפילה מבואר בחסידות שהוא מלשון חיבור והתאחדות עם
ה' ע"ש כ"ך מקבלים ההשפעה.

יציאת מצרים - אהבת ה' לישראל

ב. וגם פרשת בא מבטאת את הקשר והאהבה של הקב"ה לעם ישראל, כי יציאת
מצרים שהיא הענין העיקרי בפרשה, באה מאהבת ה' אותנו עם ישראל, כמש"נ בסוף
פרשת ואתחנן¹: "לא מרובכם מכל העמים חשק ה' בכם ויבחר בכם, כי אתם המעט
מכל העמים: כי מאהבת ה' אתכם ומשמרו את השבועה אשר נשבע לאבותיכם הוציא
ה' אתכם ביד חזקה ויפדך מבית עבדים מיד פרעה מלך מצרים". היינו שאהבת ובחירת

² וארא ה, חי.

³ פסוק יט.

⁴ בא יב, כז.

⁵ בחוקותי כז, לב [ולחע"ר: פרק ז"ך - שזוהו יום הבהיר, ראש השנה לנשיאות. ופסוק לב -
שליובאוויטש פירושו אהבה, ולי"ב - שזוהו תפקידנו ושליחותנו. ונאמר בפרשת בחוקותי - שחנבק
ומתאחד בנו].

¹ ואתחנן ז, ח-ז.

והרי כל ענין ליובאוויטש הוא להורות ולחנך ולהפיץ את אהבת ה' ואהבת ישראל והבריות, וזהו תוכן המצוות וההלכות שמדובר בספר אהבה הן המצוות שמבטאות את אהבת ה' כמו ק"ש תפילין תפילה וכו'.

[וגם במצוות ציצית שמבטאת את אהבת ה' וזכירת כל המצוות שע"כ למדנו בספר אהבה. וגם מקבצים כל ד' הכנפות יחד בזמן שאומרים "והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ". רמז לאחדות כל ישראל מכל כנפות הארץ. וגם יש בה ל"ב חוטי, רמז ללב ולאהבה, כי חוטי הציצית מבטאים את ההמשכה מל"ב נתיבות החכמה אל הלב (כמ"ש ע"ז בגליון הקודם מס' 381)].

ובציצית יש עוד משמעות חשובה הקשורה באהבה, שאומר אד"ש מה"מ בלקו"ש (בשיחה על ציצית⁶ שהובאה בגליון הקודם): בציצית יש חוטי לבן וחוטי תכלת, והלבן מורה על עבודת ה**חסד** והאהבה, ופתיל ה**תכלת** מורה על עבודת ה**יראה** והגבורה, אבל בזמן הגלות אין תכלת⁷, וכל שמונת החוטים (גם אלה שמצד עצמם שייכים לתכלת) הם "לבן" – הרי זו הוראה שעיקר העבודה היא בקו ה**אהבה**, ובפרט ע"פ פנימיות התורה, שרשב"י אומר "אגן בתבינותא תלמיא מילתא"⁸.

א"כ כל ענין ליובאוויטש מבאר את ה**אהבה** שקשור עם ספר אהבה, ולומדים ומסיימים ספר זה בערב ר"ח שבט, חודש הנשיאות של ליובאוויטש בדורנו. ומשמעות **שבט** מלשון שבט מושלים ושלטון, כמ"ש בפי' ויחי בברכת יעקב ליהודה "לא יסור שבט מיהודה", שהכוונה היא לענין המלכות ובפרטיות למלכותו של **מלך המשיח**, כפי שנאמר עליו נבואת בלעם: "יקם **שבט** מישראל", וא"כ השבט הוא לא שבט רודים ומושלים של גבורה, אלא שבט **נועם** ומלכות של נועם ואהבה, שזהו ענין ליובאוויטש [נאפ"ל "**ליובאוויטש**" נטריקון ואותיות "**ליווד** (**שבט**"); היינו שכל נשיאות ומלכות ליובאוויטש וכל הנשיאים עד דורנו – מטרתה להביא ליו"ד שבט, תחילת הנשיאות של הרבי שליט"א מלך המשיח נשיא דורנו דור הגאולה, שגואלו יחד עם כל בני"י. ויש להעיר דרך אגב, שהרמב"ם כותב על שבט לוי שמסורים לעבודת ה' ולומדים תורה ומלמדים את כל העם כמשי"י "וירו משפטק ליעקב ותורתך לישראל", וכותב הרמב"ם בסוף הלכות שמיטה ויובל "ולא שבט לוי בלבד אלא כל מי שנדבה רוחו אותו" ומתמסר ללימוד התורה וללמד את בני"י, הרי הוא נחשב משבט לוי שהם חיל השם. ומעניין ש"**שבט לוי**" אותיות "**לביטש**", שזהו ענין ליובאוויטש ללמוד תורה ולהתמסר לה' וללמוד ולקרב את בני"י, ו**יחיל השם** אותיות "**להמשיח**", שעבודה זו מביאה **להמשיח** ולהגאולה]. וכל מבצע ליובאוויטש מבטאים את הקירוב והאהבה של לב בני"י לה' – **ליובא**! שמביאה את המשיח והגאולה מ"יד ממי"ש, נא!

"תקוה" חוט השני"

סיכום הקשר של ההלכות ברמב"ם לזמן, פרשת השבוע והתאריך על סיומם סדר התפילות וכל ספר אהבה

- התפילות והברכות – התחברות לה', ואהבת והשפעת ה' אלינו.
- יצאת מצרים בפרשת בא – מאהבת ה' את ישראל. וכן חמלת ה' על ישראל במכות.
- ער"ח שבט – מלכות ליובאוויטש – חודש הנשיאות וההכתרה בדורנו – ליובא = אהבה.

...

התחלת ספר זמנים

בעז"ה יום ועשי"ק פ' בשלח, יום הבחיר יו"ד שבט, יום הסתלקות–הילולא של כ"ק הרבי הקודם הרי"צ, יום תחילת הנשיאות וההכתרה של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ה**תשע"ה** – ה**י' תהי' שנת המשיח עליון** סיום הלכות שבט והתחלת הלכות עירובין

צייוני שמירת שבט

א. בעז"ה רואים כל פעם ההשגחה פרטית שהתוכן של ההלכה שלומדים ברמב"ם מתאים לזמן בפרשת השבוע ועד לתאריך בשנה, ובי"ה לומדים כבר למעלה מ-30 שנה

ומחזוריים ועד היום כל פעם ראו את ההשגחה הפרטית והקשר הבולט, והפעם הקשר של הלכות שבת ושיעור החת"ת בפרשת השבוע של יום זה הוא בולט ומיוחד **להפליא**!:

הסיום הפעם הוא על הלכות **שבת**, והפעם ה**ראשונה** שמוזכר בתורה הצייוני על שמירת השבת, היא בשיעור החת"ת של יום ה**שישי** של פרשת בשלח, ולא רק מוזכר הצייוני בפעם הראשונה, אלא **בריבוי פסוקים ופרטים שלא מוצאים** במקומות אחרים שהתורה כותבת על שמירת השבת.

ואמנם על ענין השבת כבר כתוב בפי' **בראשית**, שאחרי ששת ימי המעשה הי' יום השבת, ו**ויכולו השמים והארץ** וגו' ואח"כ נא' "ויברך אלקים את יום השביעי ויקדש אותו", אבל שם מדובר על שביבת הקב"ה ממלאכתו וקידוש יום השבת, כמשי"י "ויכול אלקים ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה ויקדש אותו", אבל לא כתוב שם על הצייוני ליהודים לשמור את השבת [ואמנם בכמה מקומות בפרשיות הקודמות מדובר בחו"ל ובמדרשים על שמירת שבת של האבות והשבטים, אבל בתורה לא מוזכרת במפורש שמירת השבת קודם לכן], וכאן בשישי של פ' בשלח מוזכרת בתורה שמירת השבת בריבוי פסוקים ופרטים, וביום זה מסיימים את הלכות שבת. הלא דבר **מדהים וגלוי לעין** בהשגחה פרטית גלו'! [ואמנם כבר לפניו ברביעי נאמר שבמרה "שם שם לו חק ומשפט"¹⁰ ואומר ע"ז רש"י (מהמדרשים¹¹) "במרה נתן להם מקצת פרשיות של תורה שיתעסקו בהם, שבת ופרה אדומה וכו' ודינים", שזה הפירוש "חק". אבל שם אין הפירוש דווקא שנצטוו על מצוות והלכות, אלא שיתעסקו ב**לימוד** מצוות אלו. ואילו כאן בשישי מדובר על התחלת **צייוני** שמירת השבת].

ואמנם כבר בחמישי מוזכר ע"ד ההכנות לשבת ביום השישי, שנאמר¹² "והי' ביום השישי והכינו את אשר יביאו והי' משנה על אשר ילקטו יום יום", אבל לא נאמר מפורש שזה עבור יום השבת, אבל הפעם הראשונה שמוזכרת בתורה במפורש שמירת השבת וההכנות לזה הוא ב**שישי של בשלח**.

וכנ"ל המדהים הוא שיש כאן ריבוי גדול של פסוקים ופרטים על שמירת השבת ובקשר לזמן, כדלהלן:

נאמר¹³ "ויהי ביום השישי לקטו **לחם משנה**, שני העומר לאחד ויבאו כל נשיאי העדה ויגידו למשה, ויאמר אליהם הוא אשר דבר ה' **שבתון שבת קודש** לה' מחר, את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו, ואת העודף הניחו לכם למשמרת עד הבוקר [יום השבת]". ואח"כ נאמר "ויניחו אותו עד בוקר כאשר ציווה משה, ולא הבאיש ורימה לא היתה בו: ויאמר משה אכלוהו **היום** כי שבת **היום** להו', היום לא תמצאוהו בשדה: ששת ימים תלקטוהו וביום השביעי שבת, לא יהי' בו: ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקוט ולא מצאו: ויאמר ה' אל משה עד אנה מאנתם לשמור מצוותי ותורותי", ו"ראו כי ה' נתן לכם **השבת**, על כן הוא נותן לכם ביום השישי לחם יומיים, שבו איש תחתיו, אל יצא איש ממקומו ביום השביעי", "וישבתו העם ביום השביעי".

[להעיר שהפסוק האחרון בפרשה זו שמדובר על השבת ושמירתה הוא בפסוק ל', וגם ברמב"ם הפרק האחרון בהלכות שבת הוא פרק ל' (אולי קשור עם מאמר המשנה¹⁴ "בן שלשים **לכח**", ובהלכה האחרונה של הלכות שבת (הלכה טו – אולי קשור עם השלימות דקיימא סיהרא **באטלמותא**) כותב הרמב"ם "יכול השומר את השבת כהלכתה, ומכבדה ומענה כפי **כחו**", שמקשר זאת עם **כח**), ואולי גם המס' 10 מסמל שלימות ושלוש פעמים עשר קשור עם שלושת הסעודות של שבת שלומדים חז"ל ממה שכתוב בפסוק **שלוש פעמים היום**. שזה קשור עם מ"ש בזהר שמונה ג' דרגות בשבת – "מעלי שבתא", "יומי דשבתא", ו"רעוא דרעוין". שזה קשור עם הדרגות של "חקל תפוחין קדישין", "עתיקא קדישא" ו"יעיר אנפין", שאומרים ב"אתקינו סעודתא" בסעודות שבת, ורואים גם עד כמה שהרמב"ם מכוון גם במספרים].

ופסוקים אלו שקוראים בחת"ת של יום השישי שבו מסיימים את הלכות שבת יש בהם אריכות שלימה ופרטים רבים ע"ד שמירת שבת מה שלא מוצאים בפרשיות אחרות המדברות ע"ד ציוני שמירת השבת.

ובעצם עיקר ציוני שמירת השבת ניתן במ"ת בעשרת הדברות בפרשת השבוע הבא פ' יתרו, עם כל הגילויים והעילויים של מ"ת, אמנם שם כתוב בקיצור, אבל כמה וכמה פרטים והכנות לצייוני "זכור את יום השבת לקדשו" כבר ניתנו בפרשה זו.

אל יצא איש ממקומו

ב. וכמה וכמה פרטים והלכות חשובות בהלכות שבת ובהלכות עירובין נאמרו כאן בפרשה זו, כמו דין הוצאה בשבת שנאמר כנ"ל "אל יצא איש ממקומו" ולומדים "אל יוצא" מרשות לרשות, וכן ממה שנאמר "שבו איש תחתיו" ואומר רש"י עה"פ מהמדרשים¹⁵ והגמ'¹⁶ "מכאן סמכו חכמים ארבע אמות ליוצא חוץ לתרום, שלש לגופו

¹⁰ בשלח טז, כה-ל.

¹¹ מכילתא תנחומא ילקו"ש רנז. סנהדרין כו, ב.

¹² טז, ה.

¹³ טז, כב.

¹⁴ אבות פ"ה משנה כ"ב.

¹⁵ מכילתא פ, ה. ילקו"ש רסא. תיב"ע.

¹⁶ עירובין נא, א.

⁶ לקו"ש ח"ח פ' שלח – ב', ע' 101.

⁷ פניח"ש שער הציצית פ"ה. לקו"ת פ' שלח מד, ד.

⁸ אד"ר קרוב לתחילתו. זחי"ג קכח, א. וראה שיחת ש"פ נשא תשל"א.

⁹ יהושע ב, ח"י. עיין ברש"י שפירוש "תקות" – "מלשון קו וחבל" (שבו הורידה המרגלים של יהושע, ובו תלו משפתת רחב תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחם" – להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשווה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך והשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

וענין זה מרומז גם בשם הפרשה "בשלח" בגימטריא האותיות מ.ש. שהם ראשי התיבות ותחמת שמו הקדוש של הרבי שליט"א מלך המשיח, וגם בתוכן תיבת "בשלח" – שעי"י השלוחים ששולח כ"ק אד"ש מה"מ ברחבי העולם, מכין ומעלה את העולם כולו ל"יום שכולו שבת".

"לכתחילה אריבער!"

זהו כח נפלא ועצום אצל היהודים, שאפילו שרואים שטרודים מאד עד כניסת השבת, ואעפ"כ ברגע שכנסת השבת אין יותר טרדות ויש שלווה נפשית מלאה נסוכה, ששום דבר לא מטריד אותו. זהו המשמעות וההוראה של הפתגם דכ"ק אד"ש מה"מ – "לכתחילה אריבער!"
ולמשל כמו ההבדל בין אדם שהולך בקרקע סלעית או חרושה וצריך לעבור ולהתמודד עם מכשולים או אי שהולך על גשר שלא מתמודד איתם אלא מתעלה מהם, או ההבדל בין אני שנוסעת בים ומתמודדת עם גלי הים, ומי שנוסע במטוס לא מתמודד אתם אלא מתעלה מהם ואינם קיימים כלל בדרכו.
ואמנם אמר זאת האדמו"ר המהרי"ש [להעיר שמואל אותיות שמו אריבער לכתחילה! וה"אריבער" עוד לכתחילה לפני "לכתחילה"] אבל אי אפשר לדעת כמה פעמים אמר זאת הרבי המהרי"ש ואולי רק פעם אחת, אבל מי הוא זה שחוזר ואומר ומדגיש ענין זה, ומורה לנו כל פעם תמיד שהנהגה תהי' באופן ד"לכתחילה אריבער! זהו הרבי שליט"א מלך המשיח, כי ענין לכתחילה אריבער! זהו הנהגתו של כ"ק אד"ש מלך המשיח, שזוהי הנהגת יום השבת בניגוד לימי החול, שאז מוטרידים ומתמודדים עם ה"עובדין דחול", לעומת זאת בשבת מתעלים ומעולים מהם שהם בכלל לא תופסים מקום כלפי הדרגה הנפשית של שבת, ולכן לא מפריעים ומטרידים כי נמצאים במצב נפשי ורוחני נעלה ביותר, וזוהי הנהגה שהתייבמות המשיח! שאז יהי' "יום שכולו שבת" ומנוחה לחיי העולמים! [וכנראה זהו גם ההבדל בין יחידות פרטיות ליחידות כלליות, שהרבי מרומם ומעלה מכל הבעיות]. וכמו שאמר כ"ק אד"ש מה"מ בשיחה, ש"לכתחילה אריבער!" הכי גדול והכי אמיתי הוא בהנהגתו של המשיח ותקופת המשיח, ולכן נפלא הוא שבדיק ביום י' שבת – יום הנשיאות של הרבי שליט"א מלך המשיח, לומדים ומסיימים את הלכות שבת, שיהיו בבחינת והנהגת "לכתחילה אריבער!"

ואחת לפישוט דיו ורגליו, וז"ל הגמ' בעירובין: "שבו איש תחתיו. וכמה תחתיו? גופו שלש אמות, ואמה לפישוט דיו ורגליו". ומדובר כשעבר ויצא חוץ לתחום, כי אם נמצא בתוך התחום יכול ללכת כמה שרוצה ואין דין תחתיו, ואח"כ בדבור המתחיל "אל יצא איש ממקומו" אומר רש"י "אל – אלפיים אמה של תחום שבת [היינו שלדברי חז"ל מקומו של האדם הוא בעירו ואלפיים אמה מסביב כמ"ש ולומדים בגזירה שווה מערי הלויים¹⁷ יומדותם מחוץ לעיר. . אלפיים באמה"] ולא במפורש, שאין תחומין אלא מדברי סופרים. ועיקרו של מקרא על לוקטי המן נאמר. עכ"ל רש"י.

[וז"ל התרגום יונתן בן עוזיאל על המילים בפסוק "שבו איש תחתיו" – שרון גבר באתרי ומטלטלון מדעם מרושתא לרושתא בר מארבעה גרמידי, ולא יפוק איניש מאתרי לטיילא לבר מתרין אלפין גרמידי ביומא שביעהא!].

ולפניו בפסוק זה אומר רש"י דבר נפלא על המילים "ראו כי ה' נתן לכם השבת על כן הוא נותן לכם ביום השישי לחם יומיים", וז"ל רש"י "ראו בעיניכם כי ה' בכבודו מזהיר אתכם על השבת, שהרי נס נעשה בכל ערב שבת לתת לכם לחם יומיים".

וגם מפסוקים אלה לומדים חז"ל דין ההכנות מערב שבת לשבת, ואיסור ההכנה משבת לחול, וההכנות מיום טוב לשבת (ואח"כ תיקנו חכמים שיעשו "עירוב תבשילין" בעריו"ט).

ג' סעודות

ג. וגם דין שלש סעודות השבת שכתוב ע"ז ברמב"ם בהלכות האחרונות של הלכות שבת שלומדים מפסוק של החתיית של יום זה שישי בשלח, שבקשר למן כתוב שלש פעמים "היום" – "ויאמר משה אכלוהו היום, כי שבת היום לה, היום לא תמצאוהו בשדה"¹⁸. שמכאן לומדת הגמ' בשבת¹⁹ חיוב שלש סעודות בשבת, שהסיבה שהתורה כותבת שלש פעמים "היום" ללמדנו ע"ד חיוב ג' סעודות במשך השבת וגם ליל שבת (ויש דעה ר' חידקא) שצריך ארבע סעודות, והשלש סעודות צריכות להיות ביום השבת, ויש דעות שחיוב שלש סעודות בשבת הוא מדאורייתא. והנפלא הוא שביום זה שלומדים ע"כ ברמב"ם²⁰ זהו שיעורי החתיית של יום זה.

היכל השביעי

ד. הסיום של הלכות שבת הוא ביום ההילולא של הרבי הקודם, ויום הנשיאות וההכתרה של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א יו"ד שבת, ומסיימים ביום זה את הלכות שבת, שקשור לרבי מלך המשיח שליט"א שהוא הנשיא השביעי והיכל השביעי (מאדמו"ר הזקן) והרי שבת הוא יום השביעי מששת ימי בראשית. וכמו ששבת הוא יום המנוחה מעובדין דחול, כך מלמדנו הרבי שאם אנו קשורים להוראות הקודש שהנהגה היא ע"פ תורה ומסורים להוראות ושליחות רבותינו הקדושים ומבצע כ"ק אד"ש מה"מ, ע"י כך כולנו מנותקים ומתעלים מכל הבעיות ועובדין דחול, וקשי עוה"ז, ואנו מתעלים מהם, שהם לגמרי לא בדרכנו ולא מפריעים את עבודתנו ורגשותינו ושלוות נפשנו, כי אנו עסוקים וחוזרים בעניני הרביים ועניני מלך המשיח, ולמרות ש"כל מעשה עוה"ז קשים ורעים והרשעים גוברים בו"²¹, אין זה מפריע למי שמונה וחי בעניני רבותינו נשיאנו ועניני מלך המשיח, שזהו כמו ההרגשה והמצב בשבת קדש, שכל יהודי רגוע ולא מפריע לו כל העובדין דחול ואפי' אם עד כניסת השבת הוא טרוד "מעל לראשי" בכל הקשיים של עניני עוה"ז, אם בגלל חסרון אמצעים ופרנסה או בגלל "מרב נכסים מרבה דאגה"²², אבל כשנכנסת השבת שוכח הוא מכל זה והוא משתחרר ומתעלה מעניני החולין, כמו שאומרים חז"ל על הפסוק "ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך" – "שבת יהי' בעיניך כאילו כל מלאכתך עשוי!" [ואחרי זאת השבת חוזרים כל הטרדות].

וכן כ"ק אד"ש מה"מ מרבה לצטט דעת הספרי ש"ביום שמחתכם – אלו השבתות", ושבת "אין עצב בה", שזהו ענינו והנהגתו של כ"ק אד"ש מה"מ מתוך שמחה הכי גדולה. ויתירה מזו בנוגע להכנה וקבלת השבת בשמחה גדולה, כפי שנהגו פעם לצאת בשירה וריקודים לשדות בכדי לקבל פני שבת מלכתא, עוד קודם כניסת השבת. וכך אומר כ"ק אד"ש מה"מ עלינו לקבל ולקדם פני משיח צדקנו ב"שמחה בטרתנה", שעי"ז פורצים את גדרי הגלות ב"שמחה פורצת גדר" שלמעלה מכל הגדרים ולמעלה מטעם ודעת, שעל כך מבואר באות ה' ממאמר "באתי לגני" השייכת לשנה זו, שלכן נקרא הנביא בשם "משוגע" – שפושט את כל הלבושים דטעם ודעת ומתעלה ב"שיטות דקדושה", ומגן ורוקד כדי שתשרה עליו הנבואה, שאין הנבואה שורה אלא מתוך שמחה.

¹⁷ מטות לה, ה.

¹⁸ פסוק כה.

¹⁹ שבת קיז, ב.

²⁰ הלכות שבת פ"ל ה"ט. וכן ה"טו – הלכה המסיימת.

²¹ תניא ספ"ו, סע"ב.

²² אבות פ"ב מ"ז.

"תקוה? חוט השני"

סיכום הקשר של ההלכות ברמב"ם לזמן, פרשת השבוע והתאריך על סיום הלכות שבת

- א. בששי דבשלח – לראשונה בתורה ע"ד ציווי שמירת שבת ובריבוי פסוקים ופרטים והרבה הלכות, שלא מוצאים במקום אחר.
- ב. בפסוקים דיני שבת ותחומין.
- ג. בהלכות האחרונות על חיוב ג' סעודות שבת – ולומדים ממ"ש בכת"ת ג"פ היום.
- ד. יו"ד שבת נשיאות אד"ש מה"מ – נשיא השביעי – ושבת יום השביעי.
- ה. בשבת כל מלאכתך עשוי – לכתחילה אריבער – הנהגת חורנו.
- ו. מלכות המשיח מוטב – לכתחילה אריבער!

•••

בעז"ה יום א' פרשת יתרו י"ב שבת

ה'תשע"ה – ה' תהי' שנת המשיח עליון

סיום הלכות עירובין והתחלת הלכות שבת עשור

שמירת התחומין

א. הלכות עירובין ברמב"ם באים בהמשך להלכות שבת, כי העירובין הן הלכות ותקונתן של חז"ל איך ללכת ולטלטל בשבת. וכמו שכתבנו לעיל הקשר של הלכות שבת לשישי של פרשת בשלח שבו סיימו את הלכות שבת, והרי בו גם מתחילים באותו היום את הלכות עירובין, וביום זה בחתי"ת יש אריכות גדולה ומפורטת מעניני שמירת שבת ועניני תחומין והוצאה הקשורים לעירובין.

ויום זה הוא גם יו"ד שבת, יום הנשיאות של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א, שהוא הנשיא השביעי הקשור לשבת, והוראותיו הם על הנהגה באופן ד"לכתחילה אריבער! הקשורה לשבת, וגם כל דיני עירובין קשורים לשבת.

כל ישראל ערביין זה בזה!

ב. הסיום של הלכות עירובין הוא ביום א' פ' יתרו ויש גם קשר נפלא להלכות עירובין עם פ' יתרו, כדלקמן:

התוכן והמטרה של עירובין הוא שיהודים יוכלו ללכת ממקום למקום וע"י כך יוכלו להביא אוכל ולאכול אחד אצל השני, דבר שמגביר ומחזק את האהבת ואחדות ישראל ע"י שמארחים וסועדים אחד אצל השני. וזו גם המשמעות של המילה עירובין: לא רק עירוב רשויות, אלא גם עירוב היהודים שיהיו מעורבים ומחוברים ומאוחדים ביניהם עד לאחדות מלאה ושליומה.

ו"עירובין" גם קשור עם מארז"ל "כל ישראל ערביין זה בזה", שיש בזה כמה פירושים, לא רק כפשוטו מלשון ערבות ואחריות אחד לשני, שכל יהודי ערב ואחראי עבור כל היהודים שיקיימו כל התורה והמצוות, כפי שקיבלנו את הערבות במתן תורה שבפרשת יתרו, ונשנתה בערבות מואב –

יש ל"עירובין" עוד פירוש מיוחד – גם מלשון "מעורבין", כי בגלל שאנחנו מעורבים ומאוחדים כולם בכלום לכן יש גם הערבות והאחריות.

ובחסידות גם מדייקים בלשון "זה בזה", שמורה על המעורבות וההתערבות של כולם (כי אם הי' הפירוש רק מלשון ערבות ואחריות, מתאים רק הלשון "זה לזה"), ו"זה בזה" מורה על ההתערבות וההתאחדות של כולם כמו מחזור הדם שזורם בכל חלקי הגוף, שכל הגוף הוא גוף אחד ומקשה אחת, וזה פועל גם את הערבות והאחריות.

ובנוסף לזה הפירוש השלישי "בערביין" מלשון ערבות ומתיקות, שאם יש את רגש הערבות והאחריות והמעורבות והאחדות, אז יש ערבות ומתיקות בין היהודים, שזו היא הנעימות של עם ישראל כשכולם מאוחדים כאיש אחד בלב אחד!

וב"אור התורה" להצ"צ, בתחילת פרשת ויגש, עה"פ בדברי יהודה ליוסף "כי עבדך ערב את הנער" [שזו היתה הערבות היהודית הראשונה – יהודה עבור בנימין] ומקשר הצ"צ פסוק זה עם משנה במס' עירובין.

כאיש אחד בלב אחד

ג. וגם פרשת יתרו, שביום א' מסיימים את הלכות עירובין, קשורה מאד באופן **בולט ונפלא עם ענין אחדות עם ישראל**: על הפסוק שנאמר בהגיעם למדבר סיני, מקום מתן תורה, "ויהי שם ישראל נגד ההר"²³, אומר ע"ז רש"י מהמדרש²⁴ "ויהי שם ישראל. כאיש אחד בלב אחד. אבל שאר כל החניות בתרעומות ובמחלוקת". היינו שהמיוחד במקום זה בהר סיני ששם היו כולם מאוחדים באחדות הכי גדולה ומושלמת "כאיש אחד בלב אחד", שזהו הכח של תורה אחת, לאחד את כל עם אחד ביניהם ולה' אחד.

וב"תורה שלימה" מביא מדרש שענין זה מרומז במילה "ויהי" מלשון חן, שנשאו חן אחד בעיני השני ובעיני ה'.

וענין אחדות ישראל כנ"ל הוא גם התוכן של הלכות עירובין.

ד. וענין האחדות שכולל בהלכות עירובין ובפרשות יתרו קשור מאד עם יום הנשיאות של דורנו – י"א שבט, שבו התחילו הלכות אלו בפרשתנו "ויהי", כנ"ל שמשמעות "ליובאוויטש" היא אהבה, שזהו המטרה של ליובאוויטש, להביא ולחזק ולעורר ע"ד אהבת ה' ואהבת ואחדות כל ישראל, כמ"ש בפסוק כאיש אחד בלב אחד, לפני מתן תורה. וזהו גם המשמעות של חסידות מלשון חסד ואהבה, להגביר את האהבה בין היהודים ובפרט בין החסידים, ולראות את הטוב שבהם, וע"י כך מגבירים את הגמ"ח בעזרה זה לזה.

"תקוה? חוט השני"

סיכום הקשר של ההלכות ברמב"ם לומן, פרשת השבוע והתאריך על סיום הלכות עירובין

- א. עירובין בשבת – התחילו בשישי דבשלח – ריבוי פרטים על שבת.
- ב. בחת"ת ששי דבשלח איסור תחומין בשבת.
- ג. עירובין – אחדות ישראל – ערבים זה בזה.
- ד. לפני מתן תורה בהר סיני – ויהי – כאיש א' בלב א'.
- ה. וזהו ענין ליובאוויטש – אהבת ישראל.

...

כל העולם לרשות הקב"ה

בחוה"מ סוכות שנת "הקהל" התשמ"א, יסד כ"ק אד"ש מה"מ את ארגון "צבאות השם" לילדי ישראל שנקראים "חיילי צבאות השם", ובהתוועדות בשבת בחדש חשוון אמר הרב, שגם ממשחקי ילדים אפשר ללמוד הוראה ותוכן בעבודת ה', כמו שאומר הבעש"ט שכל דבר בהשגחה פרטית ואפשר ללמוד מזה הוראה בכל פרט.

וא' ממשחקי הילדים הוא משחק הכדורגל, ומה ההוראה והתוכן שאפשר ללמוד?

[ודרך אגב: רואים מכך איך מתייחס הרבי לכדורגל, שהרבי קורא לזה משחק ילדים, ויש כאלה שאצלם זה חלק מההוי שלהם וה"תרבות" [ועוד מגינים על המנהג

השפל במסגרות בלי תורה ומצוות, שיש להם כדורגל מפותח ב"רמה תרבותית", והרבי קורא לזה **משחק ילדים!** ובכל אופן בכל דבר יש הוראה ותוכן בעבודת ה', ומה המשמעות מזה לעבודת ה'?

ואומר כ"ק אד"ש מה"מ: הכדור מסמל ומורה על העולם וכדור הארץ שהוא **כדור**, וזה לא חידוש של המדע שהעולם הוא כדור, הדבר כבר כתוב בוהר שהעולם הוא כדור.

ובמה עסוקים כל המעורבים במשחק? משתדלים בכל כחם ומאודם ועשים ככל יכלתם, שהכדור הזה (ובמשל היינו כדור הארץ והעולם) ייכנס "זאל אריינגיין פונקט אין שער המלך"! שהכדור, היינו כדור העולם, ייכנס **בדיוק לשער המלך!** (היינו מלכו של עולם), ועשה בידו ובאצבעו תנועה קדימה וכלפי מעלה... [למרות שבדרך כלל לא עושה הרבי תנועות גלויות בידיו בעת דיבורו ברבים, כאן עשה **להדגיש** הענין], היינו שכל ה"שחקנים", כל באי עולם, כל התפקיד שלנו מסתכם "רק" לדאוג שכל כדור הארץ ייכנס ל"שער המלך", שיהי ע"פ הרצון העליון.

דואג בקרביו!

בדרך כלל בשעת דיבורו של הרבי, לא עושה תנועות בידיו כדרך הנואמים, ואמר לי הרה"ח ר' **אהרן ע"ה קליין** (שהי' מקושר מאד בנימי נפשו לאד"ש ופעיל להגדלת והרחבת 770, וסיפר לי שמיד אחרי ההסתלקות בי' שבט הי' נוסע למושבות אני"ש בארה"ב ובקנדה ומשפיע שיפסיקו להגיד רמ"ש אלא כ"ק אדמו"ר שליט"א), ואמר לי שיש לו דיוק, כתוב בגמ': "אין מגלין רזי תורה אלא למי שליבו דואג בקרביו", ושואל מה הפירוש "לבו דואג בקרביו", וכי איפה נמצא הלב, הרי הוא תמיד בקרביו! רק בנייתו לב פתוח, מוציאים את הלב החוצה!:

אלא זהו הרבי שמדבר על הדברים הכי נעלים ורגישים ולא רואים מבחוץ שום תנועות חיצוניות, רק הדברים תוססים ומפפעעים **בקרביו!** [ודרך אגב, אפשר לראות שמתחת השולחן והמפה עושה אד"ש מה"מ תנועות **חזקות** בשעת דיבורו כדרך הדיבור, והמפה מתנועעת, אלא שמבחוץ לא נראה ונשאר "בקרביו"].

לכתחילה אריבער!

כשהבנות של קמפם "אמונה" היו באות כל שנה בסוף הקיץ לתפילת מנחה עם הרבי, לפני שהרבי דיבר, הי' נואם בפניהם הרה"ח ר' **אלתר בן ציון שיחי מצגר**, הרב של ה"מחנה", ודיבר בהתלהבות והתרגשות גדולה על עניני הרבי, והכריז בקול גדול ובהתלהבות עצומה ומרגשת 3 פעמים "לכתחילה אריבער!" דבר שהחזיר רושם עצום לומן ארוך על כל הנוכחים.

ויידוא בכשרות!

(בקשר למה שלמדנו ברמב"ם על הל' סת"ם)

כשהגיעו לכאן קבוצת התמימים מרוסיה לפני ההסתלקות של הרבי הקודם נכנסו להדרכה למשרדו של כ"ק אד"ש מה"מ (הם היו תקופה בפאריז ולמדו אצל המשפיע ר' ניסן נעמאנאו) והרבי אמר להם "תראו להנהיג כאן את המנהגים הטובים של סמרקנד" (הרבה מאנ"ש בזמן הגזירות של הקומוניסטים נגד הדת, גרו בקהילות בבוכרה, שם לא רדפו כ"ק והי' קל יותר שמירת התומ"צ, והעיר סמרקנד היתה א' הערים המרכזיות של יהודי בוכרה).

בשעת מעשה לא הבינו מה כוונת הרבי למנהגים הטובים של סמרקנד, ולאחר זמן הסביר הרבי: שבכל דבר לא יסמכו רק שיש הכשר, אלא לברר בעצמם מי אחראי במקום. כמו שכשקונים בשר או עוף לא לסמוך רק שיש הכשר, אלא לברר מי השוחט ומי הכשיר את הבשר וכו'. וכשקונים תפילין ומוזוות לא לסמוך רק שיש הכשר אלא לברר מיהו הסופר שכתב ובדק התפילין וסגר אותם, ומיהו הבתים מאכער (עושה ומתקן הבתים), וכשקונים ציצית, כנ"ל, לא לסמוך רק על ההכשר אלא לדעת מי טווה ושזר החוטים ומי עשה החוליות והקשרים.

חשוב לדעת!

בענין הערבות שנכתב לעיל בקשר להלכות עירובין:

פעם דיברתי בבית הכנסת על הדיוק בחסידות שכתוב "כל ישראל ערבים זה בזה" ולא "זה לזה", שמוכיח שהכוונה לא רק ערבות ואחריות, אלא למעורבות. ואחרי שגמרתי לדבר ניגש אלי הרב של המקום והראה לי בגמ' שכתוב "זה לזה", וממילא מה הדיוק?!

והמענה הוא, שמאמרז"ל זה כתוב בגמ' וברש"י עה"ת ובש"ס כו"כ פעמים, ויש מקומות שכתוב זה לזה ויש מקומות שכתוב זה בזה, והדיוק של חסידות מאותם מקומות שכתוב זה בזה, שכולם מעורבים ומאחדים, וממתיקים!

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביהכ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש – 770 – בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

²³ יתרו י"ט, ב.

²⁴ מכילתא, תנחומא הקדום ט', ילקו"ש רעה.